

REKOMENDACJA SEKTOROWEJ RADY DS. KOMPETENCJI USŁUG ROZWOJOWYCH 3.2022

Niniejsza rekomendacja dotyczy efektów uczenia się opisanych w kwalifikacji: „Kreowanie sytuacji edukacyjnych” opracowanej w projekcie realizowanym przez IBE i PIFS. Kwalifikacja stanowi propozycję gotowego zestawu efektów uczenia się potrzebnych do zaprojektowania i realizacji sytuacji edukacyjnych. Efekty uczenia się powinny zainteresować wszystkie osoby, które profesjonalnie zajmują się bezpośrednim wsparciem uczenia się innych osób. Ze względu na ich uniwersalny charakter i nacisk kładziony na aspekty definiowane jako elementy nowego paradygmatu w edukacji (proces w którym jednostka się uczy a nie jest nauczana), powinny w całości lub w części zainteresować podmioty, które wspierają rozwój profesjonalny edukatorów i specjalistów różnych branż realizujących doraźnie działania rozwojowe w obszarze swojej ekspertyzy. Całościowe lub częściowe efekty uczenia się opisane w kwalifikacji powinny znaleźć szczególne zastosowanie w obszarach edukacji, w których wciąż brakuje gotowych, nowoczesnych kwalifikacji takich jak np. kwalifikacji w obszarze szkoleń biznesowych. Powinny również z powodzeniem wzbogacić istniejące standardy kompetencyjne stosowane we wszystkich obszarach edukacji pozaformalnej a także w wybranych obszarach edukacji formalnej.

Poszczególne wiązki efektów uczenia się zawarte w kwalifikacji „Kreowanie Sytuacji Edukacyjnych” są wskazane jako oddzielne elementy rekomendacji. Pozwoli to na swobodne ich wykorzystanie przy konstruowaniu usług rozwojowych. W przeciwieństwie do poprzednich rekomendacji Rady, np. wiązki efektów można traktować łącznie (wszystkie elementy stanowią podstawę danej usługi rozwojowej) lub rozdzielnie (pojedyncza wiązka lub wybrana liczba wiązek efektów uczenia się). Ważne jest to, aby nie rozdzielać efektów uczenia się w danej wiązce, ponieważ stanowią swoistą całość. Takie podejście powinno dać wystarczającą swobodę projektującym usługi rozwojowe, w tym na projektowanie i realizację usług rozwojowych uzupełniających inne programy rozwoju i procesy walidacji obecne w sektorze.

1. Stosowanie podejścia opartego na wiedzy o procesie uczenia się

Poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji UR - 6

Czas trwania usługi	Forma usługi	Doradztwo
Od 16 do 24 godzin	Szkolenie lub warsztaty	Tylko walidacja – max 4 h
Zapewnione efekty uczenia		
Stosuje wiedzę o uczeniu się człowieka		
<ul style="list-style-type: none"> wyróżnia poznawcze, społeczne, emocjonalne aspekty procesu uczenia się uzasadnia rolę procesu uczenia się w projektowaniu sytuacji edukacyjnych; uwzględnia różnorodność procesów zachodzących w mózgu wpływających na proces uczenia się (w szczególności pamięć, emocje, kreatywność, myślenie logiczne/symboliczne uwzględnia specyfikę empatii, w tym jej różnych form/powiazań; respektuje różnorodność osób uczących się; uwzględnia wpływ własnego zachowania na wspieranie procesu uczenia się; pomaga uczącym się w wykorzystaniu procesu grupowego; analizuje i uwzględnia wpływ procesów organizacyjnych i społecznych na dynamikę uczenia się. 		
Stosuje podejście zakładające uczenie się przez doświadczenie		
<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia i uwzględnia 4 warunki tworzenie sytuacji edukacyjnej: poczucie bezpieczeństwa na poziomie godności osoby uczącej się, poczucie sensu obranego kierunku i stosowanych metod, podmiotową aktywność i świadome uczestnictwo uczących się, poczucie wspólnoty, bycie w grupie; charakteryzuje istotę procesu uczenia się opartego na doświadczeniu; wykorzystuje różnorodne formy, metody, techniki i narzędzia wspomagające proces uczenia się przez doświadczenie 		
Aktywnie się uczy		

- wykorzystuje kreowaną sytuację edukacyjną także dla swojego osobistego rozwoju; sam też uczy się;
- inicjuje i wykorzystuje informację zwrotną dla rozwoju własnego;
- współpracuje z innymi specjalistami i uczestniczy we wzajemnym wspieraniu się w rozwoju.

2. Kontraktowanie sytuacji edukacyjnej (jej środowiska, celów, struktury, ról)

Poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji UR - 5

Czas trwania usługi	Forma usługi	Doradztwo
Od 16 do 24 godzin	Szkolenie lub warsztaty	Tylko walidacja – max 4 h
Zapewnione efekty uczenia		
Buduje i rozwija swoją rolę osoby wspierającej uczenie się		
<ul style="list-style-type: none"> • pełni zróżnicowane role potrzebne do facylitacji uczenia się; • respektuje potrzebę uzgodnienia ról w procesie uczenia się; • uzgadnia z uczestnikami procesu uczenia się swoją rolę w procesie; • uzgadnia z uczestnikami procesu uczenia się sposoby uczenia się i sposoby wsparcia odnoszące się do form, metod, technologii, technik i narzędzi. 		
Opiera się na diagnozie potrzeb w zakresie uczenia się		
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje pojęcie potrzeby w kontekście tworzenia sytuacji edukacyjnej; • rozpoznaje i reaguje na pojawiające się potrzeby, uwzględnia je w procesie uczenia się; • identyfikuje potrzeby rozwojowe i elementy krytyczne w procesie uczenia się; • korzysta z gotowych metod i narzędzi badania potrzeb, w razie potrzeby, modyfikuje je i/lub tworzy narzędzia autorskie; • analizuje potrzeby ludzi i grup w zakresie uczenia się i przekłada je na projektowanie sytuacji edukacyjnej; • pomaga uczącym się holistycznie rozpoznać potrzeby uczenia się. 		

Uzgadnia cele uczenia się
<ul style="list-style-type: none">• uwzględnia holistyczne podejście do wyznaczania celów uczenia się;
<ul style="list-style-type: none">• pomaga w urealnianiu celów uczenia się;
<ul style="list-style-type: none">• uzgadnia cele uczenia się z uczącymi się;
<ul style="list-style-type: none">• uwzględnia możliwość aktualizacji celów.
Uzgadnia warunki procesu uczenia się
<ul style="list-style-type: none">• uzgadnia z uczącymi się scenariusze i plan pracy;
<ul style="list-style-type: none">• ustala adekwatne formy, metody, technologie, techniki i narzędzia pracy;
<ul style="list-style-type: none">• proponuje treści i materiały wspomagające uczenie się;
<ul style="list-style-type: none">• prezentuje różne podejścia i warianty wspomagania rozwoju.
Wspiera podejmowanie odpowiedzialności uczących się za proces uczenia się
<ul style="list-style-type: none">• pomaga identyfikować korzyści z uczenia się;
<ul style="list-style-type: none">• pomaga w identyfikacji motywacji do uczenia się i wspiera jej konstruktywne aspekty;
<ul style="list-style-type: none">• pomaga identyfikować bariery uczenia się i sposoby przeciwdziałania im;
<ul style="list-style-type: none">• pomaga w samodzielnej identyfikacji efektów rozwojowych przez uczących się.

3. Projektowanie sytuacji edukacyjnej

Poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji UR - 6

Czas trwania usługi	Forma usługi	Doradztwo
Od 16 do 32 godzin	Szkolenie lub warsztaty	Walidacja – max 4 godziny Super wizja – max 3 godziny
Zapewnione efekty uczenia		
Projektuje środowisko, struktury i procesy		
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy koncepcję uwzględniającą cele uczestników procesu uczenia się i zewnętrzne uwarunkowania; 		
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy adekwatne do potrzeb wsparcie, w tym możliwe alternatywne rozwiązania; 		
<ul style="list-style-type: none"> • definiuje warunki fizyczne pozwalające na uzyskanie efektów uczenia się, uwzględniając warunki przestrzenne, zdrowotne, związane z bezpieczeństwem pracy; 		
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy warunki umożliwiające uczącemu się korzystanie z własnej wiedzy; 		
<ul style="list-style-type: none"> • wspiera samodzielną pracę uczących się i umożliwia samodzielne podejmowanie przez nich decyzji; 		
Zapewnia komponenty wsparcia procesu uczenia się		
<ul style="list-style-type: none"> • stosuje i uzasadnia kryteria doboru treści, form, metod, technik i narzędzi oraz technologii wspomagających uczenie się; 		
<ul style="list-style-type: none"> • adekwatnie do potrzeb i preferencji uczących się oraz uzgodnionych celów dobiera, a w razie potrzeby modyfikuje lub tworzy narzędzia i materiały wspomagające uczenie się. 		
Projektuje działania ewaluacyjne		
<ul style="list-style-type: none"> • stosuje i uzasadnia podejścia i zasady dokonywania ewaluacji; 		
<ul style="list-style-type: none"> • planuje i dobiera metody i narzędzia ewaluacji; 		
<ul style="list-style-type: none"> • proponuje sposób wykorzystania wyników dokonanej ewaluacji. 		

4. Wspieranie samodzielnego uczenia się

Poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji UR - 6

Czas trwania usługi

Forma usługi

Doradztwo

Od 16 do 32 godzin

Warsztaty

Tylko walidacja – max 4 h

Zapewnione efekty uczenia

Buduje własną gotowość do prowadzenia sytuacji edukacyjnych

- dba o kondycję fizyczną i psychiczną pozwalającą na zaangażowanie się i wystarczający poziom uważności;
- dystansuje się od czynników zakłócających (odłożenie swoich spraw na bok i skupienie na sytuacji edukacyjnej, na osobie uczącej się).
- pracuje nad rozwojem własnej dojrzałości empatycznej, przyjmuje odpowiedzialność za swoje ew. błędy i je naprawia;
- korzysta ze wsparcia innych specjalistów.

Zarządza sytuacją edukacyjną

- pracuje opierając się na przyjętej metodologii;
- wchodzi w kontakt empatyczny, w tym praktykuje decentrację interpersonalną;
- na bieżąco dopasowuje rodzaj wsparcia do potrzeb i możliwości uczących się;
- dba o komfort emocjonalny uczących się i opiekuje się sferą ich bycia z grupą;
- analizuje sytuację/zachowania w grupie uczestników;
- modyfikuje proces uczenia się pod kątem osiągniętych efektów;
- wspomaga uczących się w planowaniu transferu efektów uczenia się do praktyki.

Buduje podmiotowe relacje pomiędzy uczącymi się

- jest otwarty na dialog na temat wartości, przekonań, wizji i reguł współpracy
- demonstruje postawę asertywności i zachęca do niej uczących się;
- przeciwdziała sytuacjom mogącym negatywnie wpływać na proces uczenia się, w tym wszelkim formom przemocy;

● tworzy przestrzeń dialogu;
● doceniania postępy i sukcesy uczących się i własne;
● uwzględnia i akceptuje różnorodność

5. Ewaluowanie sytuacji edukacyjnej

Poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji UR -5

Czas trwania usługi	Forma usługi	Doradztwo
Od 16 do 24 godzin	Warsztaty	Tylko walidacja – max 4 h
Zapewnione efekty uczenia		
Wspiera uczących się w samodzielnej ocenie procesu uczenia się		
<ul style="list-style-type: none"> ● w procesie wspierania uczenia się uwzględnia samodzielną ewaluację własnych postępów i otrzymywanego wsparcia przez uczących się; ● pomaga uczącym się w samodzielnej ocenie osiągniętych efektów uczenia się; ● pomaga uczącym się w samodzielnej ocenie efektywności otrzymanego wsparcia w procesie uczenia się. 		
Analizuje stopień osiągnięcia uzgodnionych celów		
<ul style="list-style-type: none"> ● opisuje stopień osiągnięcia przez uczących się uzgodnionych celów opierając się na sprawdzonych i uznanych metodach ewaluacyjnych; ● porównuje i ocenia stopień osiągniętych efektów uczenia się w stosunku do planowanych; ● w zależności od kontraktu formułuje wnioski/zalecenia/rekomendacje/pytania rozwojowe/informację zwrotną. 		
Doskonali umiejętności kreowania sytuacji edukacyjnej		
<ul style="list-style-type: none"> ● poddaje refleksji i ocenie przeprowadzone przez siebie procesy wspierania uczenia się; ● z dotychczasowych działań wyciąga wnioski rozwojowe dla własnej pracy w przyszłości; ● planuje i wprowadza zmiany do swojej praktyki kreowania sytuacji edukacyjnych 		

Formy pracy:

Szkolenie - to forma pracy z grupą zorientowana na osiągnięcie określonych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych). Optymalna liczba uczestników jest skorelowana z przyjętymi celami (efektami uczenia się) oraz przyjętymi formami, metodami i narzędziami. Maksymalna liczba uczestników nie może przekroczyć 20 osób - szkolenie może być prowadzone zarówno w formie offline jak i jako forma zdalna w czasie rzeczywistym.

Warsztaty i treningi to formy pracy z grupą max 12 osób uczestniczących opierająca się na metodach interaktywnych i aktywizujących umożliwiając uczenie się oparte na doświadczeniu. Warsztaty i treningi przy wykorzystaniu specyficznych narzędzi mogą być przeprowadzone zarówno w formie online jak i offline. Dodatkowym efektem warsztatu może być wypracowanie przez uczestników konkretnych rezultatów (materiałów, rozwiązań, elementów wdrożeniowych). Efektem treningu jest najczęściej rozwój (doskonalenie) umiejętności. Warsztat może być prowadzony zarówno w formie offline jak i jako forma zdalna w czasie rzeczywistym.

Doradztwo - doradztwo może być prowadzone zarówno w formie offline jak i jako forma zdalna w czasie rzeczywistym i w tej rekomendacji doradztwo rozumiane jest wyłącznie jako:

- **Superwizja** - metoda pracy 1 na 1 lub superwizja grupowa (max 5 osób) polegająca na wykorzystaniu z wiedzy teoretycznej i praktycznej bardziej doświadczonego trenera (edukatora) w celu rozwiązywania pewnych trudności podczas szkoleń lub dla doskonalenia własnego warsztatu. Superwizja może być realizowana bezpośrednio poprzez obserwację pracy lub poprzez analizę i refleksję nad własnymi działaniami oraz wyciąganie wniosków we współpracy z superwizorem. Superwizja powinna być udokumentowana. Czas trwania superwizji wynosi maksymalnie 10% czasu usługi. Superwizja jest możliwa dla usług 3, 6, 7.
- **Walidacja** - metoda polegająca na uznawaniu efektów uczenia się osiągniętych przez danego edukatora który nie uczestniczył w usługach opisywanych w tej rekomendacji a chce potwierdzić osiągnięte wcześniej efekty uczenia. Na walidację mogą składać się różne metody potwierdzania posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dobór metod powinien być adekwatny do potrzeb potwierdzenia danych efektów uczenia się. Czas trwania walidacji wynosi maksymalnie 15 % czasu usługi.

Czas pracy:

- Przyjęto założenie iż 1h = 45 minut, zarówno dla szkoleń, warsztatów jak i doradztwa,

Osiągane efekty uczenia się :

- Przyjęto założenie, iż każda z wymienionych poniżej usług ma za zadanie zapewnienie osiągnięcia przez uczestnika efektów uczenia się wymienionych dla danej usługi

- Dla każdego z opisanych efektów uczenia się 50 % czasu na jego osiągnięcie to zajęcia prowadzone metodami umożliwiającymi uczenie się w oparciu o doświadczenie. Odzwierciedleniem tego założenia powinien być adekwatnie rozpisany harmonogram i program szkolenia.

Walidacja efektów uczenia się

- Walidacja powinna zostać zapewniona przez podmiot świadczący usługę na poziomie każdego z efektów. Sposób walidacji powinien być adekwatny i zapewniający jednoznaczne określenie uzyskanie lub nieuzyskanie wskazywanego efektu uczenia się. Sposoby walidacji dobrane do wiedzy, umiejętności lub postawy powinny być jednoznacznie opisane w harmonogramie i programie usługi.
- Walidacja powinna zostać przeprowadzona przez podmiot świadczący usługę, odpowiednio udokumentowana i być podstawą do przekazania certyfikatu, poświadczającego uzyskanie odpowiedniej wiedzy czy umiejętności.
- Osoba realizująca walidację powinna mieć zrealizowane minimum 20 godzin w prowadzeniu walidacji z zakresu merytoryki usługi rozwojowej
- Osoba realizująca walidację nie może być równocześnie osobą prowadzącą usługę rozwojową której efekty są poddawane walidacji

Osoby prowadzące usługę rozwojową

- Wymogami co do osoby prowadzącej jest minimum 120 godzin w prowadzeniu usług rozwojowych w adekwatnym do usługi zakresie tematycznym w ostatnich 24 miesiącach wstecz od dnia rozpoczęcia usługi lub też przedstawienie dokumentów jednoznacznie poświadczających posiadanie wiedzy w zakresie świadczonej usługi nabytej nie później niż na 3 lata przed datą rozpoczęcia szkolenia.
- Wymogi są takie same dla każdej z usług rozwojowych

Osoba realizująca superwizję

- Wymogami co do osoby realizującej superwizję jest minimum 800 godzin w prowadzeniu usług rozwojowych oraz minimum 60 godzin realizacji superwizji zrealizowanych nie później niż na 3 lata przed datą realizacji superwizji.
- Wymogi są takie same dla superwizji każdej z usług rozwojowych

Zastosowanie Sektorowej Ramy Kwalifikacji:

- Wiązkę efektów z każdej z usług przypisano do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji Usług Rozwojowych